

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก

สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง

The Correlation of Factors Affecting Members' Unpaid Loan of
Kraburi Agricultural Co-operatives Ltd. in Ranong Province

รัชดาภรณ์ บุญวงศ์ (Ratchadapon Boonwong)¹ อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ (Anucha Puripunpinyoo)²

เชาว์ โรจนแสง (Chow Rojjanasang)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก สหกรณ์ 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ที่ค้างชำระหนี้เงินกู้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 จำนวนทั้งหมด 305 คน โดยใช้สูตรของทาโรยามาเน ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 174 คน สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 25 - 40 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ปีที่ 6 หรือ ปวช. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง รายได้ในการประกอบอาชีพ 60,000 - 120,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000 - 60,000 บาทต่อปี และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน และ 4-5 คน และส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำกลุ่มสมาชิกในการชำระหนี้เงินกู้ 2) ความสัมพันธ์ของทุกปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินของสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุของสมาชิกและระยะเวลาการเป็นสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ประเภทเงินกู้ รายได้จากการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และครอบครัวของสมาชิกมีนัยกับสถาบันอื่น และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ได้แก่ ได้รับอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำกลุ่มที่มีผลต่อการชำระหนี้

คำสำคัญ ความสัมพันธ์ของปัจจัยการค้างชำระหนี้เงินกู้ สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช boon.ratcha@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช puanucha@windowlive.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช chow59@e-jodil.stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The research objectives were to study 1) individual factors of the members of co-operatives, economic and social factors of the members of co-operatives, 2) the correlation of individual, economic, and social factors of the members of co-operatives impacting the unpaid loans. The research population in this study consisted of 305 members who did not pay their loans to Kraburi Agricultural Co-operatives Ltd. Simple random sampling was applied to select 174 samples. Which were determined by Taro Yamane at .05 error level. The data were collected by employing a questionnaire and analyzed by statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and Chi-square test. The research results revealed that 1) The majority of the members were male with the age range of 25 to 40 years old and married, finished secondary education, and had served as membership for 5 to 10 years. The majority of the members had medium - term loans; the annual income was in the range of 60,000 to 120,000 baht while the annual household expense was between 30,000 to 60,000 baht. 2) There were correlation between individual, economic and social factors of the co-op members and the unpaid loans at level significant .05., which could explained that personal factors had influenced on members loan payback such as age and served of membership, while social factors effected the members loan payback were type of loan, family income as will as family expense, and included the factor about loaning from other financial institution. Social factors that effected the loan payback were the level of influenced of group leaders on co-op members.

Keywords: Correlation of factors unpaid loan, Kraburi Agricultural Co-operatives Ltd., Ranong Province

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

จากสภาวะสังคม เศรษฐกิจ และวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน ที่ส่งผลให้ค่าครองชีพ ในการดำรงชีวิตของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น การสื่อสารที่ทันสมัยขึ้นและความสะดวกสบายในช่องทางการใช้จ่ายเงินที่ง่ายขึ้น ในขณะที่รายได้คงที่หรือลดน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบมากจากสภาวะการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ วิโลลักษณ์ ศรีบุญเรือง (2550: 1) มีการนโยบายการยกระดับแผนงานให้เข้มแข็งตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี ซึ่งต้องการพัฒนาสหกรณ์ให้ เข้มแข็ง เพื่อเพิ่มศักยภาพในบทบาท หน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกร ดังนั้น โดยการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร จึงมีการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนเพื่อจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ,2560 : 3,26) เนื่องจากประเทศไทยมีความแตกต่างของฤดูกาลต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรแต่ละพื้นที่ที่ประกอบอาชีพเกษตรที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับ ดิน ฟ้า อากาศ เช่นเดียวกับเกษตรกรที่อาศัยในพื้นที่อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เนื่องจากจังหวัดระนองได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มี “ฝน 8 เดือน แดด 4 เดือน ” จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก จึงรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการจัดหาเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ มีการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีราคาถูกกว่าท้องตลาดตามความต้องการของสมาชิกโดยการรวมกันซื้อ ซึ่งสามารถลดต้นทุนการประกอบอาชีพของสมาชิกได้มาก และมีการรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิกเพื่อต่อรองกับพ่อค้าคนกลางเพื่อขายในราคาที่สูง และที่สำคัญมีกำไร มีการคืนกำไรให้แก่สมาชิกโดยการจ่ายเงินปันผล ดังนั้นจึงมีการดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2519 (รายงานประจำปีสหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด : 2559) จากผลการดำเนินงานวันสิ้นปีทางบัญชี ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 มีลูกหนี้ให้กู้คงเหลือ 371 ราย จำนวนเงิน 13,531,375.88 บาท เป็นลูกหนี้ค้างชำระหนี้ จำนวน 305 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.21 ของจำนวนลูกหนี้ให้กู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี สมาชิกสหกรณ์ผิคนัดชำระหนี้กับสหกรณ์ในปริมาณค่อนข้างสูงมาก อาจส่งผลให้สหกรณ์เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน และในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ และทุนหมุนเวียนเพื่อให้สมาชิกกู้ยืม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวมาเสนอให้คณะกรรมการสหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา วางแผนงาน เปรียบเทียบการเก็บหนี้ การจัดโครงการกระตุ้นการชำระหนี้ของสมาชิก โดยผ่านวิธีการประชุมกลุ่มสมาชิกทุกเดือน ตลอดจนการบริหารธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบุรี จำกัด

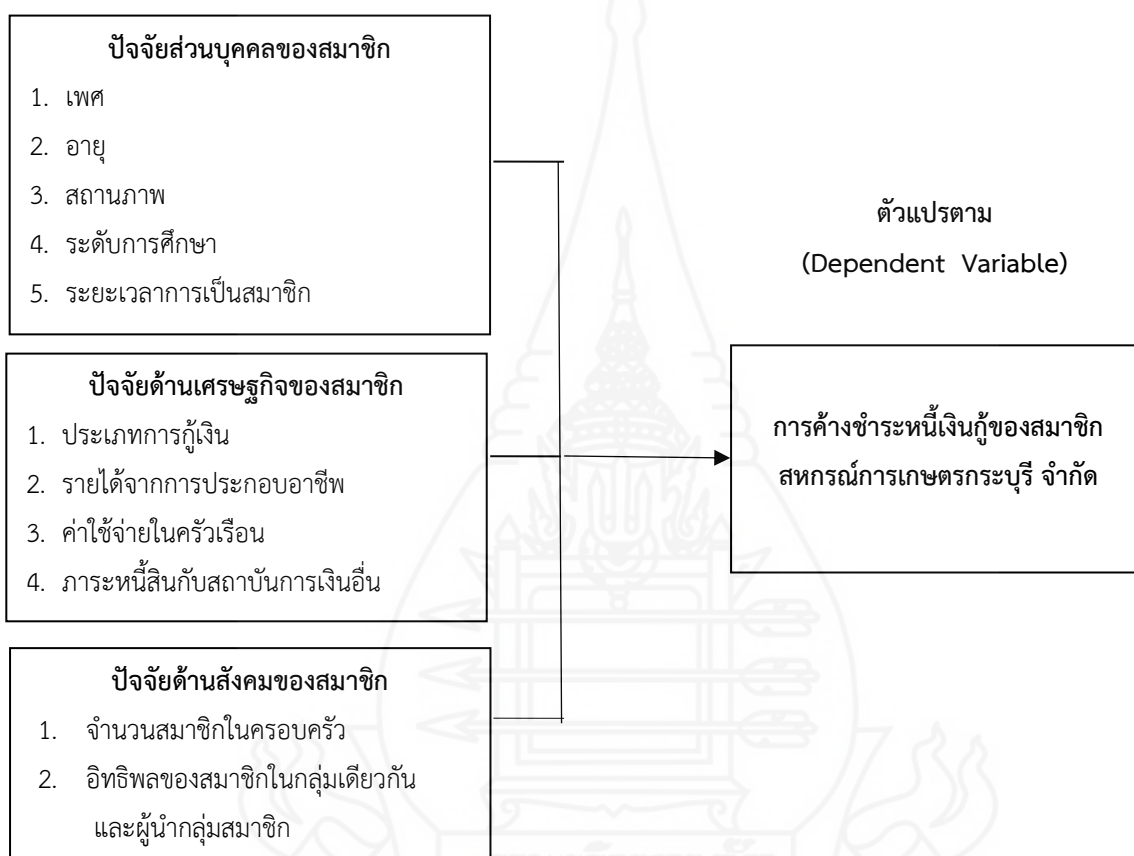
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้มาจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ที่เป็นลูกหนี้เงินกู้ค้างชำระ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทความ วารสาร คอมพิวเตอร์ หนังสือ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด อำเภอกระบือ จังหวัดระนอง ที่ค้างชำระหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ ณ 31 มีนาคม 2560 จำนวน 305 คน กำหนดตัวอย่างโดยใช้ทาร์ยามาเนที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 174 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด

1.1. ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.20 มีอายุอยู่ในระหว่าง 25 - 40 ปี ร้อยละ 49.40 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 72.40 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ม.3 หรือ ม.6 หรือ ปวช. ร้อยละ 46.60 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี ร้อยละ 46.60

1.2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง ร้อยละ 66.70 มีรายได้จากการประกอบอาชีพ 60,000 - 120,000 บาทต่อปี ร้อยละ 38.50 มีค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000 - 60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 38.50 ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่นโดยเฉพาะเป็นหนี้กับ ธกส. ร้อยละ 56.30

1.3. ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 - 3 คน ร้อยละ 51.10 และ อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.90 ไม่ได้ทำตามเพื่อนสมาชิกหรือผู้นำในการชำระหนี้เงินกู้ ร้อยละ 66.10 จะไปชำระหนี้เงินกู้ถ้าเพื่อนสมาชิกกับผู้นำกลุ่มไปชำระหนี้เงินกู้ ร้อยละ 60.30 ต้องปรึกษาสมาชิกหรือผู้นำกลุ่มก่อนชำระหนี้เงินกู้ทุกครั้ง ร้อยละ 62.60 ชำระหนี้เงินเมื่อพร้อม

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด

2.1. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด

ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	χ^2	df	Sig.
เพศ	2.177	3	0.536
อายุ	44.338	6	0.000**
สถานภาพสมรส	12.185	9	0.203
ระดับการศึกษา	8.815	9	0.455
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	43.367	9	0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ อายุ ของสมาชิกและระยะเวลาการเป็นสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด
ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก	χ^2	df	Sig.
ประเภทการกู้เงินของสมาชิก			
เงินกู้ระยะสั้น	27.873	3	0.000**
เงินกู้ระยะปานกลาง	42.473	3	0.000**
เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ส.ป.)	17.407	3	0.001**
เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้(วัสดุ)	1.837	3	0.607
รายได้จากการประกอบอาชีพของสมาชิก	89.067	12	0.000**
ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของสมาชิก	57.862	9	0.000**
ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงินอื่นของสมาชิก			
กองทุนหมู่บ้าน	6.455	3	0.091
ธ.ก.ส.	9.175	3	0.027*
ธนาคารอื่น	6.686	3	0.083
ไม่มี	3.584	3	0.310

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกมีความสหกรณ์สัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ ประเภทเงินกู้ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง และ เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ส.ป.) รายได้จากการประกอบอาชีพ และ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ส่วนภาระมีหนี้กับสถาบันอื่น คือ เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. มีความสหกรณ์สัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2.3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์
การเกษตรกระบือ จำกัด
ผลการวิจัยสรุปได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์
การเกษตรกระบือ จำกัด

ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก	χ^2	df	Sig.
จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิก	11.245	9	0.259
อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำ			
1. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มไม่ชำระ เงินกู้ท่านก็ไม่ชำระตาม	31.829	3	0.000**
2. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำกลุ่มมา ชักชวนให้ไปชำระเงินกู้ ท่านจะไปชำระ	18.106	3	0.000**
3. ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำ กลุ่มก่อนการชำระหนี้เงินกู้ทุกครั้ง	28.087	3	0.000**
4. ต้องปรึกษาเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเดียวกันหรือผู้นำ กลุ่มก่อนการชำระหนี้เงินกู้ทุกครั้ง และจะชำระเมื่อ พร้อมชำระ	25.038	3	0.000**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกมีความสหกรณ์สัมพันธ์ต่อการค้างชำระของ
สมาชิก ได้แก่ อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำกลุ่มสมาชิกทุกตัวแปร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 25 - 40 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ปีที่ 6 หรือ ปวช. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ 5 - 10 ปี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินประเภทเงินกู้ระยะปานกลาง รายได้ 60,000 - 120,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000 - 60,000 บาทต่อปี และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน และ 4-5 คน และส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำกลุ่มสมาชิก

ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ อายุ ของสมาชิกและระยะเวลาการเป็นสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุเมธ ชูรัตน์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ นั้นหมายถึงสมาชิกที่มีอายุต่างกันมีผลต่อความหนี้ค้างชำระที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ ประเภทเงินกู้ รายได้จากการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และมีหนี้กับ ธ.ก.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุเมธ สืบชาติ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด จังหวัดสงขลา พบว่า รายได้จากการเกษตร รายได้อื่น รายจ่ายจากการเกษตร มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้เงินกู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั้นหมายความว่า สมาชิกที่มีหนี้ประเภทต่างๆ มีรายได้ในการประกอบอาชีพ และรายจ่ายในครัวเรือนต่างกันมีผลต่อหนี้ค้างชำระต่างกัน รวมถึงการเป็น หนี้กับ ธ.ก.ส. ผลต่อหนี้ค้างชำระต่างกันด้วย

ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสังคมของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ได้แก่ อิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำกลุ่มสมาชิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุเมธ สืบชาติ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด จังหวัดสงขลา พบว่า การชำระหนี้เงินกู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เพื่อนสมาชิกและผู้นำกลุ่มมาชักชวน และผลการศึกษาของวิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า สมาชิกในกลุ่มเดียวกันและผู้นำไม่มีอิทธิพลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก ทั้งนี้อาจจะเป็นเนื่องจากกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนองเป็นกลุ่มที่ค่อนข้างใกล้ชิดกันแตกต่างกับสมาชิกใน 2 จังหวัดนั้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8 The 8th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก อายุของสมาชิกโดยภาพรวม และระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยรวม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์สัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ประเภทเงินกู้ รายได้ในการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และมีหนี้กับ ธ.ก.ส. สถาบันอื่น ในภาพรวม ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมและเป็นแนวทางในการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสหกรณ์เพื่อลดจำนวนค้างชำระลงได้ กล่าวคือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ที่มีความสัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก อายุของสมาชิกโดยภาพรวม และระยะเวลาการเป็นสมาชิกโดยรวม การศึกษาครั้งต่อไป ควรดำเนินการปรับประเด็น โดยระบุ อายุ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ตามจำนวนปีให้ชัดเจน ซึ่งสหกรณ์สามารถนำผลการศึกษามาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเงินกู้ได้ดียิ่งขึ้น โดยจะต้องศึกษาวิจัยต่อไปว่าสมาชิกในกลุ่มอายุใดมีหนี้ค้างชำระมากกว่ากันเพื่อสหกรณ์จะได้ติดตามเร่งรัดหนี้ได้ตรงกลุ่มสมาชิกมากยิ่งขึ้น

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์สัมพันธ์ต่อการค้างชำระของสมาชิก ประเภทเงินกู้ รายได้ในการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และมีหนี้กับกับ ธ.ก.ส. ผู้บริหารสหกรณ์จะต้องให้ความสำคัญกับประเภทของเงินกู้แต่ละประเภทมีการวิเคราะห์ประเภทของลูกหนี้กับหนี้ค้างชำระ ด้านรายได้ในการประกอบอาชีพและค่าใช้จ่ายในครัวเรือนผู้บริหารสหกรณ์อาจจะต้องเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มรายได้รวมทั้งลดรายจ่ายให้กับสมาชิกสหกรณ์เพื่อสมาชิกจะได้มีรายได้คงเหลือมาชำระหนี้สหกรณ์ได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการเป็นหนี้ ธ.ก.ส. มีผลต่อการค้างชำระหนี้ของสมาชิกแสดงว่าสมาชิกอาจจะมียุทธศาสตร์หลายทางโดยเฉพาะของ ธ.ก.ส. อาจจะไปชำระหนี้ก่อนไม่มีรายได้เหลือมาชำระหนี้สหกรณ์ก็ได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรดำเนินการวิจัยในประเด็นต่อไปนี้เพิ่มเติม

2.1 ควรระบุประเภทเงินกู้ ที่มีรายละเอียด ปีที่กู้ ยอดเหลือที่ค้างชำระ เพื่อจัดกลุ่มประเภทลูกหนี้เงินกู้ต่อไป และเพื่อเป็นข้อมูลที่สหกรณ์สามารถบริหารจัดการหนี้ค้างชำระได้ดีขึ้น

2.2 ควรระบุประเภทของรายได้ เช่น รายได้ภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร เช่น รับจ้างงานทั่วไป ค่าขาย เป็นต้น เป็นข้อมูลในการส่งเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกสหกรณ์อย่างเหมาะสม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2549). คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ ธุรกิจการซื้อและบริการ สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์. (2549). คู่มือการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ภาคการเกษตร. กรุงเทพมหานคร. ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติพงษ์ กิตติบุตร. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้สินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรป่าซาง จำกัด จังหวัดลำพูน (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาเศรษฐศาสตร์ มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- คู่มือปฏิบัติงานกองทุนพัฒนาสหกรณ์. (2560). (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 จาก webhost.cpd.go.th
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 . กรุงเทพมหานคร.
- นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วิไลลักษณ์ ศรีบุญเรือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระเงินกู้ของสหกรณ์การเกษตรแม่สะเรียง จำกัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). คู่มืออธิบายนโยบายยกกระดาด A4. กรุงเทพมหานคร.
- สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด. (2544). ระเบียบสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ว่าด้วย การให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ พ.ศ. 2544
- _____. (2559). รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2559 สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด
- _____. (2560). รายงานประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2560 สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด
- สุเมธ ชูรัตน์. (2556). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวิเชียรบุรี จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์ (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุเมธา สืบชาติ. (2551). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด จังหวัดสงขลา (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.